

Varde 1947

Den 24. august var begyndte Dumberton Oaks i USA med en oppgaver i treffe de viktigste forberedelser til innelsen av en av internasjonal rettsorganisasjon. I første omgang var bare USA, Storbritannia og Sovjetunionen representert. Den kinesiske representant kom da russerne forste. Denne ordningen var etter russernes mening nødvendig fordi de er nøytrale i krigen mot Japan. Like før konferansen skildretones die det offentliggjort en interessant artikkel av en av de russiske representantene, N. Malinin. Han redegjorde for det russiske ubestemt som gikk ut fra at de "store" måtte ha ansvaret for at den nye fred ble opprettholdt. Dette ansvaret kunne ikke deles opp blandt de forskjellige stater som eier de resurser som trenges for å bevare freden, men både Malinin som amerikanske utenriksminister Hull og lederen for den britiske delegasjonen, A. Creegan, understreket at det ikke måtte bli tale om noe stormaktsdiktatur. Det var tydelig at den kritikk som var reist på dette punkt fra de allierte landes regjeringer hadde gjort en viss virkning. Kong Hitler var blandt dem som hadde advart mot tilstedeværelse av de små stater.

Konferansen i Dumberton Oaks sett sammen i 6 uker, men først den 9. okt. ble resultatene av konferansen offentliggjort. Det heter i den offisielle redegjørelse fra rådet at de fire stormakter er blitt enige om et forslag til grunnlov for en organisasjon til trygging av freden. Organisasjonens navn skal være "De forente nasjoner". Organisasjonsformen blir meget lik Folkeforbundets, med et råd, en forsamling, et sekretariat og en internasjonal domstol. Rådet skal bestå av 11 representanter: en fast representant for hver av de fire stormakter og senere en for Frankrike. De øvrige representanter skal velges for en tid av 2 år av forsamlingen, hvor alle medlemstater er representert. Forsamlingen skal tre sammen minst en gang om året. Den skal ha en avgivende myndighet. Rådet skal derimot sitte sammen til steds og passe på at medlemstatene oppfyller de forpliktelser som organisasjonen har pålagt dem. Det skal undersøke og behandle alle mellomfolkelige tvister og ta de nødvendige diplomatisk, økonomisk eller usknessige skritt som måtte vise seg nødvendig for å bilagge en tvist. Alle medlemstater må stille ypnede styrker til disposisjon når rådet krever det. - Intet i forslaget utelukker at medlemstatene seg imellom danner regionale avtaler, bare disse ikke strider mot den internasjonale rettsorganisasjonens prinsipper.

Som øverste funksjonær for organisasjonen skal fungere en generalsekretær som er valgt av forsamlingen etter innstilling av rådet. Generalsekretæren skal ha rett til å legge frem forslag til tiltak som han eller hun er oagnet til å styrke den internasjonale sikkerhet. I den internasjonale domstol som skal opprettes skal søttilige medlemstater være representert. Også stater som står utenfor organisasjonen kan være med der. Det skal også opprettes en internasjonal organisasjon til støtte for det økonomiske, sosiale og humanitære samarbeid mellom landene. Også for dette arbeid skal det være et råd bestående av 18 medlemmer som velges av forsamlingen.

En av de siste paragrafene i forslaget omhandler stemmereglene. For forsamlingens vedkommende kreves det 2/3 flertall for at en beslutning skal være gyldig. I det tidligere folkeforbunde krevdes det som kjent enstemmighet. - en bestemmelse som selvsagt laaet Folkeforbundets handle evne totalt. - Hvilke stemmereglene som skal gjelde i rådet er ennå ikke klart.

Til å forestå de militære forberedelser og tiltak skal den nye fredsorganisasjon ha en slik generalstab, som består av rådsaktens høyeste militære sjefet

K r i g s s i t u a s j o n e n .

i vest har siste uke fortsatt vært preget av harde kamper langs hele fronten for å binde tyskerne langs Siegfriedlinjen, mens de all. forbereder storoffensiv på visse punkter. Tyskerne har ca. 40 div. i vest - en anselig styrke, men ikke stor nok til å holde et forsvar på dypet. Fangetallet siden invasjonens begynnelse er steget til ca. 600.000. - Lengst i nord ved Scheldemunningen har kanadierne sikret seg et brohode på nordsiden av Leopoldkanalen syd for Schelde. De har fått assistanse av andre tropper som er landsatt i ryggen på tyskerne. Nord for Schelde avskjæres de tyske styrkene på halvøya Beverland og på øyene Valcheren og Biezen. Lenger nord presser briter og polakker hardt på mot Tilburg og Breda. Andre styrker forbereder angrepet på Dunkerque, hvor tyskerne har 15-20 tusen mann. - På general Dempseys frontavsnitt ved Nijmegen har det vært stillere, men begge parter forbereder seg på nye storangrep. Tyskerne beregnes å ha hele 14 div. i dette avsnitt, hvorav 4 panserdiv. De er selvsagt helt klar over dette frontavsnitts avgjørende betydning. Befrielsen av Nederland er imidlertid ikke bare "nskelig av rent militære grunner. Den 100% effektive jernbane-streiken i Nederland har ført til brutale tyske represalier mot sivilbefolkningen særlig i kystbyene. De får ikke natuliførsler og til Amsterdam er det kommet 8000 mann Gestapotropper. Det verste er at tyskerne truer med ytterligere oversvømmelser - hele 45% av Nederland vil i tilfelle bli satt under vann. - Den 1. an. arme sprenger seg videre frem i Siegfriedlinjen mot Köln. Aachen står, etter at den er blitt helt omringet, foran sitt fall. Den 3. an. arme har på en 30 km. bred front mellom Nancy og Metz kastet fienden tilbake mot Saar. I Belfortåpningen er Metricourt tatt. Også franske tropper har her tatt flere landsbyer og en del tyske fanger. - Luftangrepene mot alle deler av Tyskland, men særlig mot distriktene bak Siegfried linjen, har nådd nye rekorder. Ett døgn var 5000 all. fly i aksjon og i begynnelsen av uken ble det i løpet av 60 timer kastet 30.000 tonn bomber mot Tyskland. All. flytap har vært bemerkelsesverdig små (eks.: 2100 fly i et angrep, men bare 8 gikk tapt)

I øst har russerne på en 200 km. bred front fra Latvia til Njemen brutt gjennom 2 tyske forsvarslinjer og nådd Østersjøen syd og nord for Memel, med det resultat at tyskerne ved Riga er innesluttet. Russerne står allerede i forstedene. Når operasjonene i Baltikum er sluttført vil 100 russ. divisjoner forene seg med de tre armene i Polen og støte fram i Østpreussen og mot Berlin. - General Petrovs arme presser på i Karpatene og behersker sammen med slovakiske innenlandstyrker en del av Slovakia. Malinovskis tropper rykker hurtig frem gjennom Transylvania og var allerede tirsdag nådd et område som ligger 8 mil syd for Buda-Pest. Andre styrker slutter ringen tettere om Belgrad, sammen med Titos styrker. I Ungarn er det ifølge meldinger fra Ankara brutt ut generalstreak. - I Grekenland ligger veien åpen til Athen etter at allierte styrker har tatt Korinth. **Tyske styrker som trekker seg nordover fra Grekenland står i kamp med Titos armeer.** For den militære utvikling på Balkan har det sikkert stor betydning at det jugoslaviske nasjonalråd og den bulgarske regjering er blitt enige om å samarbeide mot den felles fiende, samtidig som bulgarerne har lovet å godtgjøre endel av de skader som bulgarske tropper tidligere har tilføyet Jugoslavia. - I Italia står engelskmennene i utkanten av Bologna.

Gen. Eisenhower har uttalt at alle skip i norske farvann resikerer å bli senket, fordi det nå er av ytterste viktighet å avskjære sjøforb. til Tyskl. Slagskipet "Tirpitz" ble rammet av en bombe på 5500 kg. i september. En skarp advarsel er rettet til den tyske regjering fra de allierte, etter at disse har bragt på det rene at massenrettelser forberedes i Polen.

Trykkfeils- og onbrekkordjeveten har forfulgt F.F. i det siste. I endel av opplaget forrige uke var den tradisjonelle setningen nedest på siste side om å støtte den frie fagbevegelse, kommet etter en advarsel om ikke å telefonere til quislinger, istedetfor etter en propet om ikke å møte på nazistenes raglige møter.

Den italienske fagbevegelse stabiliseres.

For ikke lenge siden ble det holdt en stor faglig kongress i Roma, som resulterte i at det ble dannet en ny faglig landsorganisasjon for Italia, helt uavhengig av alle politiske partier. De fleste tidligere eksisterende fagorganisasjoner har sluttet seg til den nye landsorganisasjon. Den faglige internasjonale sekretær, Schewenels og representanter for den britiske landorganisasjon var tilstede på kongressen.

I svenske jern- og metallarbeidere

ventes å ville oppsi sin avtale til sommeren og også på andre deler av den faglige front ventes store lønnskamper. - Det svenske murerforbundets medlemmer har ved avstemning forkastet et forslag om sammenslutning med Bygningsarbeiderforbundet. 63% stemte imot. Den endelige avgjørelse treffes på kongressen i november.

Det engelske arbeiderparti og representanter for 11 andre land

forbereder nå dannelsen av en ny politisk internasjonale. Den 2. internasjonale blir antagelig oppløst. - Fra London meldes forøvrig at det engelske arbeiderpartis hovedstyre har besluttet å bryte borgfreden så snart krigen er slutt og legge frem et program for det britiske folk som tar sikte på å gjøre England til et sosialistisk samfund.

Den nye belgiske regjering

består av 7 katolikker, 5 sosialister, 3 liberale, 2 partiløse og 2 kommunister. - Den belgiske statsminister uttalte for en tid siden at Gestapo ialt henrettet 7500 belgiere.

5-6000 danske politifolk lever "underjordisk", 1680 er deportert til Tyskland.

Ustanselig velder vare naziaviser

om elendigheten i de områdene som er befridd av de allierte. Meldingene er naturligvis sterkt overdrevet. Men i den utstrekning det hersker nød i de tidligere tysk-okkuperte områder, er dette tyskerne og ikke de alliertes skyld. Som eksempel kan vi ta Italia, der tyskerne før sine rettrekker tar med seg alle de maskiner og alt det fabrikkutstyr de kan få med seg, alt annet ødelegges på stedet. Ifølge oppgaver fra den allierte kontrollkomisjon i Italia er 94% av alle industrianlegg fra Sicilia til Florens ødelagt. Tyskerne tvinger også bøndene til å hugge ned sine oliventrær og på annen måte skade det italienske landbruket.

Kronprins Olav

Har i et intervju uttalt at Norge kommer til å støtte de allierte i krigen mot Japan. - I egenskap av øverste sjef for de norske troppene blir kronprinsen den første av kongehuset som går iland i Norge. Kongen kommer til å være i London inntil hele regjeringen vender tilbake.

H i e m m e f r o n t e n .En norsk jager

som ble påbegyndt i 1940 og nå var nesten helt ferdigbygget ved verftet i Horten, sank forleden på den indre havn etter en kraftig eksplosjon.

Direktøren og flere funksjonærer ved verftet er arrestert.

"Norsk arbeidslivs" opplag

er gått ned fra 350000 til 100.000 på tross av at avisen deles ut gratis. "Fritt Folk" har 6000 abonnenter i Oslo og Aker, hvorav en meget stor del går til statlige og kommunale innretninger.

Bombingen av de tyske anleggene ved Bergen.

De nazistyrte norske avisene har vært ille i veltalende i sine skildringer av bombekatastrofen i Bergen, som de var i stand til tyskernes forbryterske plasing av ammunisjonsopplag resulterte i ødeleggelse av hundrer av hjem og tapet av mange menneskeliv under de store eksplosjonskatastrofer i Oslo og Bergen. Quislingene nevner heller ikke at det var den samme hensynsløshet som var årsaken til hele bombetoktet. Tyskerne legger med vilje og vidende sine mest utfordrende krigsanlegg så nær opp i stør-

bebyggelse som det er mulig å få den. De ressonnerer som så: Her er det størst mulighet for at de allierte av hensyn til risikoen for å ramme sivile, vil avholde seg fra enhver bombing.

1) norske SS-menn

Et ved fronten i Finland 25. og 26. juli. Dette fremgår av en liste over fanger som for en tid siden sto offentliggjort i nazibladet "Germaneren".

Skjerpet taushetsplikt -

det er kravet til enhver nordmann i den kritiske tiden vi nå er inne i. Husk at det er bedre å holde munnen igjen og gjelde for å være en tosk, enn å åpne den og fjerne all tvil. Kommer du uforvarende over f.eks. ett våpenlager, skal du være oppmerksom på følgende: 1) Dette lager angår ikke deg. 2) Det tilhører de norske militære styrker under den norske overkommando. 3) Om du stjeler noe av det lageret er du en forræder. 4) Om du forteller noen om det du har sett gjør du samme arbeid som en angiver. 5) Tro ikke at man ikke finner ut hvem som har vært løsmunnet.

Slutt på fangetransportene til Tyskland.

Tallet på norske fanger i Tyskland nærmer seg nå 9000. På Grini er man nådd fangenommer 14800. For tiden er det over 4000 fanger i leiren. Tyskerne forbereder nye fangetransporter til Tyskland. Men det må ikke skje at fanger som ennå er i Norge brukes som brikker i Himmlers "fredsforberedelser" Og vi vil ikke ha flere "Westphalen" tragedier. For å hindre at nye transporter kommer istand viker vi ikke tilbake for å bruke alle de midler vi rår over. Alle nordmenn står samlet om dette kravet:

Ingen flere fanger skal sendes ut av landet.

Det er langt fra med noen glede, men vi må igjen si noen ord om et nytt utslag av visse "radikale" kretsers trang til å gå på fraksjonspolitisk fisketur midt under den harde kampen mot nazismen. Garnet er denne gang lagt ut i form av et anonymt opus om fagbevegelsens kamp, som er delt ut på endel arbeidsplasser i Oslo. Vi skal ikke gå inn på den kritikken som dokumentet retter mot fagbevegelsens organisasjonsform før 9. april og mot den kongressvalgte ledelse. Det blir rik anledning til dette når landet er fritt. Da skal arbeiderbevegelsens lovlige besluttede organer - kongresser og landsmøter - ta stilling til disse spørsmål. - I den utstrekning dokumentet befatter seg med den dagsaktuelle kamp og retningslinjene for den, er det imidlertid nødvendig å si ifra. I dokumentets konklusjon sies det i punkt 3 at "det må bygges opp en illegal fagbevegelse, hvis grunnlag blir komiteer opprettet på hver arbeidsplass og samvirkende utvalg." Denne "parole" som plutselig lanseres som en slags nyhet at det skal lages en illegal fagbevegelse, står helt for forfatterens regning. Den illegale fagbevegelse har som kjendt eksistert siden høsten 1940 og alle retninger av noen betydning innen fagbevegelsen har vært representert i de frie organisasjonenes ledende instanser. Hva er da meningen med åt en enkelt gruppe eller person plutselig begynner å snakke om at det skal lages "komiteer" og "samvirkende utvalg"? Vi vet ikke - men resultatet kan ikke bli annet enn indre splid, forvirring og vanskeliggjøring av det arbeid som de frie faglige organisasjoner driver. En oppfordring i konklusjonens punkt 5 om pengeinnsamling til "den illegale faglige bevegelse" er øyensynlig et forsøk på å skaffe penger til faglige grupper med spesielle politiske formål. Den Frie Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon har i hvert fall ikke sendt ut denne nye parole om pengeinnsamling.

Det er mer enn sørgelig at det finnes folk i arbeidernes rekke som synes det passer å egge til motstand i denne tid, da det er så påkrevet å stå sammen i kampen for en